

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr. 22/2013 van 25 juli 2013

Betreft: Machtigingsaanvraag van Wonen-Vlaanderen voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende het inkomen en dit met het oog op de administratieve vereenvoudiging van de verwerking van aanvragen van premies, woon- en huursubsidies of de verzekering gewaarborgd inkomen (AF-MA-2013-036)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid (hierna: "het Comité");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: "WVP"), inzonderheid de artikelen 31 *bis* en 36 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de Administrateur-Generaal van Wonen-Vlaanderen, ontvangen op 3 juni 2013;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Fedict op 25 juni 2013;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 25 juli 2013;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 25 juli 2013, na beraadslaging, als volgt:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. Wonen Vlaanderen, hierna "de aanvrager", is een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid. Het werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 *tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Wonen-Vlaanderen*¹ (hierna het besluit van 16 december 2005). De aanvrager heeft als missie het beleid voor wonen, zoals het wordt vastgelegd door de Vlaamse minister bevoegd voor de huisvesting, kwaliteitsvol uit te voeren. Het richt zich daartoe in het bijzonder op de ondersteuning en de begeleiding van burgers en lokale overheden. Het vormt een onderdeel van het Vlaams Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.
2. Voor de uitvoering van zijn opdrachten, heeft de aanvrager toegang nodig tot inkomensgegevens. De aanvrager verwerkt immers aanvragen voor tegemoetkomingen inzake wonen en huren of de verzekering gewaarborgd wonen.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

3. Krachtens artikel 36bis WVP, *"vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)"*.
4. Het is de taak van dit Comité om na te gaan *"of deze mededeling enerzijds nodig is voor de implementatie van de opdrachten die toevertrouwd worden door of krachtens de wet aan de vragende federale overheid en anderzijds of deze mededeling in zijn diverse aspecten compatibel is met al de geldige normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft."* (Parl. Doc 50, 2001-2002, nr. 1940/004).

¹ B.S. 16.02.2006 en <http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1014280.html>

5. De aanvraag betreft een elektronische mededeling van persoonsgegevens van de FOD Financiën aan de aanvrager. Het Comité acht zich derhalve bevoegd.

B. TEN GRONDE

§ 1. FINALITEIT EN RECHTMATIGHEID

6. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. In de hiernavolgende paragrafen onderzoekt het Comité of deze principes gerespecteerd worden bij de verwerkingen die de aanvrager voor ogen heeft.
7. De aanvrager verwijst naar zijn taken die zijn vastgelegd in het tweede lid van artikel 3 van het besluit van 16 december 2005 (in het bijzonder is artikel 3, 10° relevant).

"Binnen het kader dat de minister, bevoegd voor de huisvesting, vaststelt heeft het agentschap tot taak :

(...)

10° de gereguleerde subsidies en tegemoetkomingen of andere voordelen te verstrekken aan particulieren die voldoen aan de voorwaarden;

11° de administratieve en financiële voortgangscontrole uit te voeren inzake de subsidiëring van sociale woonprojecten;

12° te zorgen voor kennisbeheer, informatieverstrekking en sensibilisering met betrekking tot alle hiervoor omschreven taken;

13° de voortgangscontrole uit te oefenen op de voorwaarden en verbintenissen in hoofde van de subsidiegenieters en de terugbetaling te organiseren als de begunstigden de voorwaarden of verbintenissen niet naleven."

8. De behoefte aan gegevens vanuit de FOD Financiën stelt zich met betrekking tot de taken vermeld in 10° hiervoor.
9. De aanvrager wenst toegang tot de gevraagde gegevens teneinde na te gaan of de inkomensvoorwaarden vervuld zijn die vereist zijn voor concrete subsidies of voordelen.

10. De aanvrager verwijst in dat verband naar de voorwaarden die staan vermeld in volgende besluiten van de Vlaamse Regering:

BVR van 11 december 1991 tot instelling van individuele huursubsidies en een installatiepremie bij het betrekken van een gezonde en aangepaste woning²;

BVR van 18 december 1992 houdende instelling van een aanpassingspremie en een verbeteringspremie voor woningen³;

BVR van 2 februari 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders⁴;

BVR van 2 maart 2007 tot instelling van een tegemoetkoming in de kosten bij de renovatie van een woning⁵;

BVR van 13 juni 2008 betreffende de verzekering gewaarborgd wonen⁶.

11. Het Comité is van oordeel dat de finaliteit in hoofde van de aanvrager afdoende duidelijk wordt omschreven en het onderlijnt dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen gebruikt worden. Het betreft ook een verwerking met een opdracht die een duidelijke reglementaire basis heeft onder de Vlaamse reglementering (artikel 5 e) WVP).
12. Wat de FOD Financiën betreft dient te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door de aanvrager geplande verwerkingen verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door de FOD Financiën zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2° WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren, waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen betreffende de aanvrager en de FOD Financiën.
13. De persoonsgegevens werden oorspronkelijk verzameld voor belastingdoeleinden.
14. Sinds 2007 bevat de verklarende nota bij de belastingaangifte van de personenbelasting, die elk jaar door de Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit aan de belastingplichtige wordt gestuurd, een informatieclausule. Hiermee worden de

² B.S. 17/03/1992

³ B.S. 31/03/1993, gepubliceerd op <http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1000684.html>

⁴ B.S., 09/03/2007, gepubliceerd op <http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1015618.html>

⁵ B.S. 21/03/2007, gepubliceerd op <http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1015636.html>

⁶ B.S. 30/03/2009, gepubliceerd op <http://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1017749.html>

belastingplichtigen in het algemeen geïnformeerd over onder meer de categorieën ontvangers aan wie de FOD Financiën ingezamelde gegevens doorgeeft, waaronder de besturen van de Gemeenschappen.

15. De aanvrager vermeldt verder diverse artikelen in de fiscale wetgeving, die zij relevant acht in hoofde van de FOD Financiën.
16. In dit verband merkt het Comité op dat artikel 328 van het Wetboek op de inkomstenbelastingen stelt dat *"de bestuursdiensten van de Staat, (...) alsmede de vennootschappen, verenigingen, instellingen of inrichtingen naar publiek recht, mogen slechts kredieten, leningen, premies, toelagen of alle andere voordelen toekennen welke rechtstreeks of onrechtstreeks gegrond zijn op het bedrag van de inkomsten of op elementen die in aanmerking komen voor de vaststelling van die inkomsten, dan na kennis genomen te hebben van de recente fiscale toestand van de aanvrager. Deze toestand is tegen de aanvrager in te roepen voor het toekennen van gezegde kredieten, leningen, premies, toelagen of andere voordelen"*.
17. Artikel 328 van het wetboek op de inkomstenbelastingen schrijft derhalve de kennisname voor van de recente fiscale situatie van personen die aan de bestuursdiensten van de staat kredieten, leningen, premies, toelagen of alle andere voordelen aanvragen welke rechtstreeks of onrechtstreeks gegrond zijn op het bedrag van de inkomsten.
18. De aanvrager wijst ook op artikel 337, tweede lid van het Wetboek van de inkomstenbelastingen dat stelt *"De ambtenaren van de administratie der directe belastingen en van de administratie van het kadaster oefenen hun ambt uit wanneer zij aan andere administratieve diensten van de Staat, (...) en aan de in artikel 329 bedoelde openbare instellingen of inrichtingen, inlichtingen verstrekken welke voor die diensten, instellingen of inrichtingen nodig zijn voor de hun opgedragen uitvoering van wettelijke of reglementaire bepalingen"*.
19. Gelet op de voormelde verklarende nota en het voormelde regelgevend kader, is het Comité van oordeel dat onderhavige gegevensverwerkingen, gewenst door de aanvrager, niet onverenigbaar zijn met de doelstellingen waarvoor de gegevens oorspronkelijk door de FOD Financiën werden ingezameld.

§ 2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

2.1. Aard van de gegevens

20. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt. In hiernavolgende paragrafen onderzoekt het Comité of in onderhavig geval de geplande gegevensstromen deze principes naleven.

21. De aanvrager wenst toegang te krijgen tot volgende gegevens :

- Het aan de Personenbelasting (PB) onderworpen inkomen op het laatst gekende aanslagbiljet;
- Het aan de PB onderworpen inkomen van de medeontlener op het laatst gekende aanslagbiljet;
- Het gezamenlijk belastbaar inkomen van de aanvrager(s) in een welbepaald jaar;
- Het gezamenlijk belastbaar inkomen van de medebewoners (van de aanvrager van een tegemoetkoming) in een bepaald jaar.

22. Uit bevraging van de aanvrager blijkt dat het begrip "inkomen" hierbij op verschillende manieren wordt omschreven. De verschillende definities in het beleidsveld wonen zijn volgens de aanvrager wellicht toe te schrijven aan het feit dat sommige regelgeving dateert vanuit de jaren tachtig en negentig, terwijl andere meer recent is. De bijlage IIa en IIb bij het aanvraagformulier verwijzen telkens naar de corresponderende omschrijving van het begrip "inkomen" in de regelgeving.

23. Bij wijze van motivering van elk gegevenstype verwijst de bijlage II a (actuele stelsel) naar de concrete artikels in de Vlaamse reglementering die geldt als motivatiegond.

- Wat het aan de Personenbelasting (PB) onderworpen inkomen op het laatst gekende aanslagbiljet betreft wordt verwezen naar volgende motivering en artikel(s) van besluiten van de Vlaamse Regering : dit is noodzakelijk voor de verzekering gewaarborgd wonen ("VGW", artikel 1, 12° BVR 13 juni 2008);
- Wat het aan de PB onderworpen inkomen van de medeontlener op het laatst gekende aanslagbiljet betreft wordt verwezen naar volgende motivering en artikel(s) van besluiten van de Vlaamse Regering: artikel 1, 12° en 3, 10° BVR 13 juni 2008);

- Wat het gezamenlijk belastbaar inkomen van de aanvrager(s) in een welbepaald jaar wordt verwezen naar volgende motivering en artikel(s) van besluiten van de Vlaamse Regering: noodzakelijk voor de Verbeterings- en aanpassingspremie "VAP", artikel 1, 8°, art. 7, art. 11, art. 14bis BVR 18 december 1992), de huursubsidie (nieuw systeem onder artikel 5, § 1, eerste lid, art. 8, § 1, derde lid, art. 1, § 1, 16°, art. 9, § 1 en art. 9, § 2 BVR 2 februari 2007), en de renovatiepremie (artikel 1, 7° en 3 van BVR 2 maart 2007), en de verzekering gewaarborgd wonen ("VGW" artikel 1, 12° en 3, 10° BVR 13 juni 2008);
- Wat het gezamenlijk belastbaar inkomen van de medebewoners (van de aanvrager van een tegemoetkoming) in een bepaald jaar betreft wordt verwezen naar volgende motivering en artikel(s) van besluiten van de Vlaamse Regering : zie het vorige punt (behalve VGW).

24. Uit nazicht van de bijlage IIa blijkt waarom de aanvrager bovenstaande inkomensgegevens nodig heeft om zijn doelstellingen te verwezenlijken. Op basis van deze elementen concludeert het Comité dat de gegevens die door de aanvrager bij de FOD Financiën zullen worden opgevraagd, conform zijn aan artikel 4, § 1, 3°, WVP.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

25. Aangaande de bewaringstermijn van de gegevens herinnert het Comité er aan dat de gegevens niet langer bewaard mogen worden dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, § 1, 5°, WVP).

26. De aanvrager stelt ter zake het volgende: *"De gegevens worden niet langer bewaard dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld. Een afgehandeld dossier wordt niet onmiddellijk vernietigd maar bewaard volgens de richtlijnen van het archiefbeheer Het agentschap Wonen-Vlaanderen is immers onderworpen aan de archiefwet van 24 juni 1955 en het Vlaams archiefdecreet. Dit betekent dat het agentschap - met uitzondering van afgesloten dossiers waarvan de Rijksarchivaris de toestemming gaf om ze te vernietigen - de dossiers na afloop van tijd moet overdragen aan de betreffende diensten, bevoegd voor archivering. De doelstellingen van de archivering (bewijs enerzijds, informatiebron voor onderzoek anderzijds) zijn wettelijke doelstellingen. De vernietiging van de gegevens is gewaarborgd, eens de verdere bewaring juridisch met meer nodig is (aanbevolen bewaartermijn tien jaar na de (laatste) uitbetaling)."*

27. Het Comité heeft begrip voor deze argumenten. Het was eerder van oordeel dat in de praktijk wel een onderscheid kan gemaakt worden tussen verschillende bewaringswijzen. De behandeling van een hangend dossier vereist een bewaring van gegevens opdat deze op normale wijze beschikbaar en toegankelijk zouden zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het beheer van het dossier.

2.3. Frequentie van de toegang en de duur van machtiging

28. Er wordt om een permanente toegang tot de gevraagde gegevens verzocht. Aangezien de aanvrager dagelijks aanvragen voor woon- en huursubsidies en de verzekering gewaarborgd wonen behandelt, is het Comité van oordeel dat een permanente toegang aangewezen is en dus in overeenstemming is met artikel 4, § 1, 3°, WVP.

29. De toegang wordt ook voor onbepaalde duur gevraagd. De in voorliggend geval van toepassing zijnde regelgeving is niet in de tijd beperkt en de procedures bij de aanvrager lopen altijd door. Het Comité stelt aldus vast dat een machtiging voor onbepaalde duur gepast is om de voormelde doeleinden te verwezenlijken (artikel 4, § 1, 3° van de WVP).

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

30. Volgens de informatie verstrekt in de aanvraag, worden de gegevens intern gebruikt door personeelsleden van de aanvrager voor het onderzoeken van de aanvragen tot tegemoetkoming.

31. Het Comité ziet hier in het licht van artikel 4, § 1, 3° WVP geen bezwaren tegen. Het verzoekt wel om de nodige maatregelen te nemen opdat enkel de behoorlijk gemachtigde personeelsleden toegang zouden krijgen tot deze gegevens.

§ 3. TRANSPARANTIEBEGINSEL (artikelen 4, § 1, 1°, en 9 tot 15***bis***, WVP)

32. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking, betreft de informatieplicht in de zin van artikel 9, §2, WVP.

33. In voorliggend geval zullen de geplande gegevensverwerkingen evenwel verricht worden met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door of krachtens een wet,

een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, § 2, 2de lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van de informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat het Comité er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van de fundamentele rechten van de betrokkenen.

34. De aanvrager stelt dat de transparantie van de verwerking wordt gewaarborgd door een kennisgeving aan de betrokkene met de modaliteiten van de beoogde verwerking op de diverse aanvraagformulieren⁷ en bij iedere kennisgeving van beslissingen. Het Comité neemt hier akte van.
35. Het Comité stelt evenwel vast dat de diverse formulieren afwijken van de gebruikelijke inhoud vermeld in artikel 9 § 2 WVP, hetgeen kan aanleiding geven tot verwarring in plaats van correcte informatie aan de betrokkene. Het wijst er op dat de betrokkene correct moet geïnformeerd worden en derhalve wenst het Comité dat de privacyclausule op de betreffende formulieren wordt geuniformiseerd en afgestemd op de inhoud van artikel 9 § 2 WVP.
36. Bij iedere kennisgeving van beslissingen wordt de betrokkene omstandig uitgelegd op basis van welke gegevens, afkomstig van welke instanties, de beslissing is genomen. Het Comité neemt hier akte van.
37. Het Comité beveelt daarnaast aan dat ook langs de zijde van de FOD Financiën een maximale transparantie zou worden gewaarborgd. De FOD zou via aangepaste kanalen algemene informatie kunnen verstrekken over het feit dat hij gegevens doorgeeft aan de aanvrager en voor welke doeleinden deze doorgifte plaatsvindt. Hij zou dit bijvoorbeeld kunnen vermelden op zijn website.

7

https://www.wonenvlaanderen.be/premies/vlaamse_tegemoetkoming_in_de_huurprijs/hoede_tegemoetkoming_in_de_huurprijs_aanvragen

https://www.wonenvlaanderen.be/premies/vlaamse_renovatiepremie/hoede_renovatiepremie_aanvragen

https://www.wonenvlaanderen.be/premies/vlaamse_verbeteringspremie/hoede_verbeteringspremie_aanvragen

https://www.wonenvlaanderen.be/premies/vlaamse_aanpassingspremie_voor_ouderen/hoede_aanpassingspremie_aanvragen?f03f25ee475a65ab2bbbec6bae9205efa65a581e=9293i8vhfbpr4306l7l47h8hb0

https://www.wonenvlaanderen.be/premies/verzekering_gewaarborgd_wonen/hoede_verzekering_gewaarborgd_wonen_aanvragen

§ 4. BEVEILIGING

4.1. Op het niveau van de aanvrager

38. Uit de door de aanvrager meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt evenals over een plan in toepassing ervan. Het Comité heeft hier akte van genomen. De aanvrager werkt actueel aan een bijwerking van het veiligheidsbeleid.

4.2. Op het niveau van de FOD Financiën

39. Uit de door de FOD Financiën meegedeelde stukken blijkt eveneens dat deze dienst over een veiligheidsconsulent en een veiligheidsbeleid beschikt. Het Comité heeft er akte van genomen.

4.3. Op het niveau van de onderaannemer

40. Volgens de aanvrager is THV HP Belgacom de verwerker die IT-diensten verzorgt in opdracht van Wonen-Vlaanderen (onder het ICT outsourcing contract van de Vlaamse overheid) voor het ontsluiten van de gegevens uit diverse gegevensbronnen, overeenkomstig de betreffende verleende machtigingen. Er zijn veel georganiseerde gestructureerde overlegmomenten tussen HP Belgacom en de Vlaamse overheidsdiensten waarin HP Belgacom aan de betrokken Vlaamse overheidsdiensten rekenschap aflegt van o.a. de maatregelen die hij neemt opdat hij conform de privacywetgeving handelt. Ook ondertekenen alle HP Belgacom-personeelsleden die persoonsgegevens verwerken in opdracht van Vlaamse overheidsdiensten een geheimhoudingsverklaring.

41. Het Comité maakt van deze gelegenheid gebruik om aan te bevelen dat de overeenkomst met de onderaannemer melding zou maken van de contractuele verplichtingen opgelegd door de WVP zodat voldaan wordt aan de verplichtingen van artikel 16 van de WVP en deze verplichtingen reeds geïntegreerd zijn in de contractuele overeenkomst tussen de aanvrager en de gekozen onderaannemer.

OM DEZE REDENEN,

het Comité

machtigt de aanvrager en de FOD Financiën om de verwerkingen bedoeld in de machtigingsaanvraag, uit te voeren, mits rekening wordt gehouden met de hierboven geschetste opmerkingen in randnummers 27, 31, 35, 37 en 41.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere